

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumeratiunea se face în Sabiu la expeditorii foiei, pre afara la s. r. poste cu bani și prin scrisori francate, adresate către expeditorii. Pretul prenumeratiunii pentru Sabiu este pe anu 7 fl. v. a. iar pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 44.

ANULU XXIII.

Sabiu in 5/17 Iunie 1875.

În celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. v. a. o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru prinț. și țări străine pe unu 12 1/2 anu 6 fl. Inserate se plătesc pentru întâia dată 7 cr. sîrulu, pentru a doua oară cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetiție cu 3 1/2 cr. v. a.

× Ce nu produce caldur'a.

Acum, cându începe sezonulu de vara, cându ministrii și diplomații retragendu-se pre ore catu-va tempu de pre aren'a politica facu sa dispara cestiunile acute ce agita spiritele, li se da unoru publicisti ocaziune a se ocupá mai seriosu de intemplantile din țierele slaviloru de sudu.

Cu deosebire, dicu ei, croatii se distingu mai multu intru a face sgomotu, iera agitatiunea serbiloru se desvolta in unu tempo mai moderatu. Regatulu celoru trei țieri unite apare cându intr'unu locu cându intr'altulu, se esprime dorintie ce provinu mai multu din sentimente hypertoniale, decatu dintr'unu resonu maturu. Nu se pote negá, ca calatori'a imperatului nostru in Dalmati'a a datu impulsu acestoru manifestatiuni ce se latiescu totu mai tare și au produsu nisce torinti și contratorinti, cari se voru domoli fara de a aduce preste Europa vre o inundatiune sudslavica.

Dara nu numai între marginele țierei noastre, ci și afara de imperiulu nostru a facutu calatoria imperatului impressiuni durabili si anume la vecinii inruditi cu croatii și serbii nostri. Nu atatu in Muntenegru, alu carui principe s'a intorsu multimitu dela Cattaro, catu mai multu in Serbi'a se pote vedé reflectulu. Foile din Serbi'a atribuie calatorieii lui Milanu unu scopu politicu spunundune francu, ca calatori'a principelui avea sa slăbésca impressiunea ce o a facutu asupra lunei sudslavice calatori'a dalmatina „in defavorulu Serbiei și alu misiunii sale de potere mare“. De-si principele Milanu pôte n'a avutu scopulu sa faca o calatori'a asiá demonstrativa, totusi nu se pôte tagadui, ca infatisarea sea pretutidene s'a interpretatu in sensulu acest'a. Din tóte manifestatiunile orasieloru ce le a visitatu, din tóte oratiunile, ce i s'au adusu de catra numeroase deputatiuni ale țierei, cari l'au intemplantu, se vede ide'a, ca serbii trebuie sa se imprene cu totii intr'unu „imperiu mare alu serbiloru“. Principele fu rogatu, sa elibereze și celelalte milióne de serbi precum a elibaratu marele seu predecesoru Milosiu Obrenovici milionulu primu care astadi formeza poporatiunea fericita și libera a Serbiei. In multe cetati s'au radicați arcuiri de triumfu cu trofee de resbelu și cu insigniele tuturoru țieriloru din marele imperiu de odinióra alu serbiloru sub domnitorii gloriosi Urosiu, Dusianu și Lazaru.

Ce simțiminte voru fi strabatutu anim'a principului Milanu fatia de aceste insuflitiri ale suditoru sei! Densulu cá domnitoriu erá in positiunea de a nu puté grai dupa cum dorea anim'a sea, pentrucu nu-i concedu relatiunile internatiunale, in cari se afla. Elu este silitu a se feri de declaratiuni și a lasá pre altii se vorbésca. Propagand'a sudslavica se si folosese de ocaziune; ea considera calatori'a principului Milanu de unu evenimentu ce va avé cele mai bune urmári pentru infintiarea „Serbiei mari.“ Asia cetimu in „Istok“ solemn'a enunciatune: „Pre tempulu caletoriei memorabile a principului Milanu prin țiera s'a potutu convinge ori-cine, ca poporulu serbescu din tóte partile țierei tiene cu asemenea intimitate și insuflitire la ide'a natiunala-serbesca

și ca astépta cu siguritate realizarea dorintieloru sele dela dinasti'a Obrenovici. Acum dóra nu se va mai puté templá, cá din consideratiuni cátra țierele esterne sa se suprime sublim'a idea chiaru și in Scupcin'a. Acum cându principele a conversatu in persóna cu poporulu seu nu avemu sa ne mai ingrigimu de consideratiuni cátra țierele din afara și chiaru cându s'aru dechiará in afara eliberarea noastră de o opera revolutiunaria, noi totusi amu trece preste acést'a si amu delaturá tóte piedecele din cale.“

(a.)

✦ Revista politica.

Sabiu 4 Maiu.

Viforulu din diuaristic'a magiara și romána despre conferinti'a din Sabiu mai se asiediașe cându in „Nemz. Hirap.“ ierasi incepu a se miscá undele cestiunii ce a provocatu acea conferintia. Dice adeca fói'a citata ca Metropolitulu gr. cat. I. Vancea a convocatu pre corifeii activi-tiloru la o conferintia noua spre a reasumá conclusulu din Sabiu. Noi aici in Sabiu nu scimu nimic'a despre cele cuprinse in scirea de mai susu și este probabilu ceea ce dice „Hr. Ztg.“, ca isvorulu acestei sciri nu pôte fi altulu decatu confunderea cestiunii politice cu convocarea sinodului gr. catoliciloru din archidieceș'a Blasiului, despre careá luaremu și noi notitia la tempulu seu.

Cetitorii nostri și aducu aminte de o telegrama dela Vien'a adresata conferintiei din Sabiu. Cá simpli croniciari ai evenimenteloru inregistrámu la locul acést'a declaratiunea ce urméza, fiindu ca sta in legatura cu lucruri raportate și de noi. Declaratiunea in totu cuprinsulu ei dice:

Vien'a in 10 Iunie 1875.

Domnule redactoru! Atátu in diuarulu, ce redigetii d-vóștra, cátu și in alte diuarie, parte románe parte straine, amu cetitu o telegrama*) numita a studentiloru románi din Vien'a și indreptata conferintiei romániloru din Sabiu dela 23 Maiu a. c. — prin care telegrama se recomanda conferintiei románe passivitatea.

Nu voiescu din mai multe consideratiuni sa disputu cuprinsulu acelei telegame, niciu competinti'a telegramo tramitietoriloru in atare cestiune, — ci voiescu numai sa aducu la eunoscintia publica impregiararea aceea, ca partea cea mai mare a studentiloru románi din Vien'a n'au sciutu nimic'a despre telegram'a cestiunata, pâna atunci, cându au cetit'o in diuarie, prin urnare ea nu este emanata de intregulu corpu alu studentiloru románi din Vien'a, și standu lucrulu astfelu acei domni studenti, cari au tramisu telegram'a (vre-o câti-va tehnici și medicinisti din Transilvan'a) n'au avutu dreptu sa-i deé acelei telegame subscrierea: „Studentii románi din Vien'a“, cáci acést'a numai atunci aru fi avutu locu, cându telegram'a s'aru fi tramisu cu scirea și invoie'l'a tuturoru studentiloru rom. de aici.

Cu asta ocaziune mi permitu a face atenti pre domnii respectivi, cá sa nu fia asiá indrasneti in tramitirea de telegame pre numele altor'a, cáci acést'a este abatere de lege și apoi nu va merge cá la tehnica cu desemnulu, déca tragi o linia strâmba cu cerus'a sa o poti sterge cu gumu.

Unu studentu románu din Vien'a.

Miscáriloru electorali suntu astadi

*) Amu amintitu numai in estrasu cu ocaziunea raportului despre conferinti'a din Sabiu. Red.

in tóta puterea cuventului la ordinea dilei. Dupa foile magiare din Clusiu capitanulu supremu din Fagarasiu a adresatu o nota cátra vice-capitanulu și cátra judii procesuali (solgabirei), in puterea cárei cesti din urma suntu autorisati a arestá pre ori cine, déca va pasí cá delegatu alu comitetului conferintiei din Sabiu cu scopu de a agitá in interesulu passivității și ai transpune tribunalului reg. respectivu. Sciri mai positive si mai detaiate despre intemplantii electorali din celelalte părți transilvane de asta-data nu avemu. Suntu inse curioșe unele date ce ni le aducu foile din părțile ungherene. Fusiunea celoru două partide mari din diet'a Ungariei amenintia déjá cu confusiune capetele multor'a in privinti'a pactului dela 1867 cu Cislaitani'a. Conte *Longay* a prorocitu in Pojonu, raportandu alegatoriloru sei despre activitatea sea in diet'a trecuta, ca la 1877 ierasi va dá opusețiunea asaltu asupt'a pactului dela 1867 și ca atunci partid'a cea vechia deakista ierasi va trebui sa se supuna grelei și neplacutei probleme de a apará pactulu. *Degré*, candidatulu vaticaniloru, desfasurandu-si program'a sea politica dice, ca centrulu stángu de odinióra va starui din tóte puterile pre lángea modificarea pactului; iera *Molnar*, coleg'a ministrului *Tisza*, se dechiará inaintea debretineniloru, ca fusiunea cu partitulu deakistu s'a facutu numai cu invoriea cestui din urma, cá la tempu oportunu sa se modifice legea pactului.

Mai multi alegatori din cerculu Vatiului nu se multiamescu a luá simplu spre sciintia descoperirile candidatiloru, ci interpeléza pre „P. Ll.“ si-lu róga sa le spuna chiaru si pre fatia, ca potu ei sa considere pre unu astfelu de candidatu, cum e si domnulu *Degré*, de membru alu partidei liberale? „Pest. Ll.“ indrépta pre interpelanti la cuventarea lui *Tisza* rostita la 3 Februaru a. c. și, incátu privește pre candidatu *Degré*, ii mángeia cá nici elu nu va fi intielesu cuvintele sele asiá precum le-a disu și se pôte intemplantu, dice fói'a interpelata, ca séu d-lu *Degré* nu-s'a pronunțiatu destulu de precisu, séu nu l'au intielesu alegatorii bine. Unu respunsu mai pre susu de tóta deslusera respunsulu lui „P. Ll.“, ceea ce face si pre cei mai linisciti ómeni sa vina la convingerea, ca alegatorii interpelanti au strinsu cu us'a pre fói'a susu citata.

Diet'a Croatiei a atrasu atentiunea publica asuprasi prin sulevarea unei cestiuni ce se parea déjá ingropata sub multe altele. Deputatulu *Macaneti* interpeléza pre guvernulu Croatiei, pentru ce suferu pre regimulu ungherescu a se amestecá in afaceri, cari se tienu numai de competinti'a regimulu croaticu autonomu? Amesteculu lu argumentéza interpelantele cu modificarea proiectului de lege in privinti'a administratiunii politice și cu respingerea novej electorali croatice. *Zsivkovics*, reprezentantele guvernului, respunde, ca este adeveratu ca guvernulu ungherescu a combatutu proiectulu in privinti'a administratiunii politice, din cauza ca prin acél'a se delaturau comitii supremi, cari suntu membrii casei magnatiloru și totu asiá a combatutu novel'a electorale, din cauza ca intrens'a suntu cuprinse dispusețiuni, cari atingu Fiumea, a cárei cestiune este inca neresolvita. Banulu a

trebuitu sa faca concessiuni in afacerea prima, pentrucu guvernulu ungherescu in forma are dreptu; in afacerea a dou'a inse a remasu banulu pre lángea proiectu și asteptá decisiunea corónei, carea inse s'a decisu contr'a propunerei facuta din partea banului.

Interpelantele nu este multimitu cu respunsulu reprezentantului guvernului și arata cá respunsulu este in contradictiune cu starea faptea a lucrurilor. Mai departe si esprima parerea de reu ca regele Croatiei, Slavoniei și Dalmatiei nu pôte face nimic'a fara consensulu regimului ungherescu. — Reflessiunea acést'a au datu ansa la aplause tumultuóse pre galerie și presedintele s'a vediatu necesitatu sa ordone departarea publicului auditoriu.

In alta siedintia *Makaneti*, in o filipica noua, revenindu asupt'a cestiuniloru din siedinti'a precedentá, face majorității imputárilor cele mai grave și i aduce aminte de procederea magiariloru cu slovacii, cu serbii și adauge ca pre urma are sa vina rondulu la croati. In fine face propunerea, ca intr'o adresa sa se róge regele a tramite in diet'a Croatiei pre fostii confiniari, cari adi siedu in diet'a ungherésca și a incorporá Dalmati'a la regatulu triumfitu alu Dalmatiei, Croatiei și Slavoniei.

Interpelatiunile, cari urméza in siedinti'a dela 11 Iunie, a trei'a siedintia, dela pasirea prima a lui *Makaneti*, suntu de insemnata secundaria. Mai insemnatu din siedinti'a acést'a putemu dice ca este not'a banului, prin care se aviséza diet'a, ca este autorisatu de Maj. Sea a inchide sesiunea si din siedinti'a urmatoriá acéstei'a (12 Iun.), in carea dice *Makaneti* cu ocaziunea debaterii generale a novej electorale, ca déca Ungari'a nu da Fiumea, voru luá-o tunurile lui *Ielacici*.

Diet'a s'a inchisu in 14 Iun. s. n.

In nrulu trecutulu amintiramu pre scurtu despre neintielegérile între italianii și slavii dalmatini. Ans'a la nefericitele neintielegeri a dat'o unu ecesu alu poporulu din *Sebenico* cu ocaziunea cáru deputatulu dietale si alu senatulu imperiale de natiunalitate italianu, *Baiamonti*, fu insultatu in modulu celu mai deplorabile. Minoritatea italiana din diet'a dalmatina, audiendu despre acést'a si intielegendu si despre negligentia guvernului de a pedepsi pre culpabili, s'a decisu a parasí diet'a. Nu este inca chiaru lucru déca a si parasitu minoritatea diet'a séu nu, destulu, ca guvernulu s'a grabitu si a inchisu diet'a inainte de a-si terminá afacerile, pôte cá sa previna alte neintielegeri și mai mari între populatiunile cele neimpacate ale Dalmatiei, cari, durere, se repetiescu.

Coincidenti'a evenimenteloru de mai susu și espectoratiunile serbiloru din Serbi'a a produsu temerea, ca, dupa cum se esprima foile vieneșe ierasi ferbe in *caldarea sudslavica*. De pre acum atragu acelesi foi atentiunea guvernelor asupt'a formárei unei partide opositionale in Agram pre basea unei programe, carea culminéza in două puncte principale: *Necunóscerea pactului cu Ungari'a* și *restituirea regatului triumfitu*, mai departe asupt'a concentrárei tuturoru reuniuniloru gimnastice și de cantári ale sloveniloru si croatiloru la *Veldes* pre 15 Augustu an. cur.

Maj. Sea a primitu Luní deputatiunea din *Bucovin'a*, respective din diet'a *bucovinéna*, carea invita pre

monarchu a fi de fatia la iubileulu seculariu si la deschiderea Universitatii. Respunsulu Maj. Sele se dice ca fu negativu; adause inse ca speréza a cercetá Bucovin'a in anulu urmatoriu.

Despre consiliulu ministriloru in privinti'a conventiunei comerciale cu Romani'a se scrie ca, preste totu, cestiunea a ajunsu la stadiulu unei intielegeri inse nu a ajunsu inca la o solutiune decisiva.

De mai multe dile se vorbesce ca Bismark a primitu concediu pre tempu nedeterminatu. Autenticu in privinti'a acést'a n'a aparutu nimic'a. Unele foi cãnta osane si deducu combinatiunile cele mai estravagante din scirea acést'a, pre cându dupa parerea nóstra ea n'aru fi decãtu unu concediu si cându s'aru realisá, precum este si la alti ómeni si nimic'a mai multu. Bismarck totu Bismarck va remané, celu putienu cãtu tempu va fi Vilhelm Imperatu alu Germaniei.

Franci'a s'a pusu pre rugaciuni si processioni. Volterianii pórtá lumini si cãnta psalmi impreuna cu ultramontanii cei mai absoluti si pregatescu astfelu resbelulu de resbunare. Alianti'a acést'a pre cãtu este de curiósá pre atãtu póte fi si de periculósá. Ea póte duce la impartirea Europei in dóue tabere: a iesuitismulu ce cochetéza cu anarchi'a si a drep-tulu si moralitatéi sub forme monarchice cu constitutiuni restrinse.

Intre Angli'a si Russi'a s'a statoritu o conventiune in privinti'a Asiei centrale.

„Golos“ din Petersburg aduce unu articulu fórté interesantu, care are de sugetu alianti'a russo-inglesa. Foi'a rusésca scrie intre altele in articululu signalisatu dejá prin telegrafu:

„Positiunea ce a ocupatu Russi'a impreuna cu Engliter'a fatia de diferintie de curendu, intre Franci'a si Germani'a, ni infatisiéza unu evenimentu internatiunálu fórté remarcabilu, a cãru insemnatare si consecintie merita a se luá in fórté seriósá consideratiune. Dupa deslusirile date de guvernulu englesu in acésta cauza suntemu in positiune a dá o judecata determinata, ca pâna la ce gradu erau intemeiate temerile ivite de curendu relativu la posibilitatea unui resbelu nou. Aceste temeri, dupa cum se arata, au fostu provocate prin temeiri fórté

reali, adeca prin impregiurarea, ca „opiniunile in sferele cele mai inalte“ intr'unu statu potu sa aiba o influentia mai multu séu mai putienu determinatória asupr'a activitatéi guvernulu din acestu statu. In modulu acést'a se potú si intemplá usioru, cá guvernulu germãnu sub influenti'a opiniuniloru de felulu acést'a sa vina la ide'a de necesitatea unui resbelu cu Franci'a. In momentulu presentu multitemita admonitiuniloru amicabile din partea Russiei si Engliteri, pre cari guvernulu imperatulu Vilhelm trebui sa le asculte, pericolulu ce e dreptu s'a delaturatu, inse ne intrebãmu, ce garantii are Europ'a pentru viitoriu, ca nu se va produce de nou joculu pasiuniloru, la care furãmu odata martori. Nimicu e mai pericolosu, decãtu a voi sa ascundi cu intentiune adeverulu sie-si insusi si altor'a.

Neintielegerile din urma intre Germani'a si Franci'a, — voimu sa o spunemu sinceru — au pusu intru cãtu-va alianti'a cu vecinulu nostru celu mai aprópe din apusu la o proba. De apróbá Russi'a opiniunile ce se enunciaru si discutaru pre fatia pre tempulu acél'a in cercurile mai inalte din Berlinu, regimentele germane mergeau acum dejá preste Rhinu, dara Russi'a n'a aprobatu aceste opiniuni si intr'acést'a fu spriginita de Engliter'a. Opiniunile conscie din Berlinu trebue sa amutiésca in urma pre óre cãtu-va tempu si astadi iéra predomnesce sensatiunea pacifica. Dara cine póte garantá, ca acést'a sensatiune pacifica pre care (opiniunile din Berlinu) in urm'a observãriloru facute de ambele guverne amicabile o aflara de bine a o demustrá, va remané pre multu tempu espressionu factica a sentimentulu cercuriloru mai inalte din Berlinu? Si togm'a aici jace pericolulu pentru pacea Europei.“

Acestu pericolu crede foi'a rusésca, ca se va preveni mai bine, decã alianti'a englesa-rusésca recomandata in dilele ultime in cercurile de influentia ale Engliteri va deveni facta complinita, despre care foi'a rusésca nu se indoiesce considerandu ca barbatu de statu ai ambeloru imperii dovedescu ca pricepu bine interesele comune ce au ambele state laolalta. Organulu „Golos“ intempina realisarea acéstei aliantie, pre care o considera

de unu evenimentu imbucuratoriu, cu tóte simpatie.

In parlamentulu Italiei s'au petrecutu la capetulu discussiunei generali asupr'a legeri de siguritate, in 10 Iuniu n., scene tumultuóse. Reportorulu comisiunei deputatulu Depretis luase cuventulu, ministrulu de justitia Vigliani lu intrerumpe (sgomotu in stãng'a). Depretis: „Nu-lu intrerupeti.“ Vigliani: „Eu totu-déun'a amu fostu sinceru.“ Depretis: „Eu laudu sinceritatea dtale.“ Vigliani murmura unele cuvinte neplacute. (Sgomotu in stãng'a). Depretis: „Eu amu laudatu sinceritatea ministrulu de justitia, densulu sa primésca acést'a lauda. Eu amu trebuitu sa-lu mustru destulu.“ Vigliani: „Eu nu amu observatu.“ (Oho, oho! proteste in stãng'a). Presiedintele: Nu intrerumpe dle ministru! Continua dle reportoru si nu respunde la intrerumperi.“ Depretis: Intrerumperile nu me voru puté abate dela calea mea.“ Presiedintele: „Continua dle, continua.“ Depretis continua cu esaminarea sea despre dechiaratiunile ministeriali. Acum lu intrerumpe Cantelli (ministru de interne) dechiarandu ca n'a pronuniatu cuvintele ce i le pune raportorulu in gura. Della Rocca protestéza contr'a intrerumperiloru ministrulu. Presiedintele: „Nu intrerumpe dle! Della Rocca: „Ministrii suntu cari intrerumpu, pentru a provocá.“ Presiedintele: Continua dle Depretis! Depretis dice, ca ministeriulu are in Sicili'a tóta puterea materiale ce o voiesce, dara i lipsesce puterea morale. Guvernulu sta isolatu de poporu. „Eu amu fostu in tempuri furtunóse in Sicili'a“ dice oratorulu (cá predictatoru alu lui Garibaldi) — „in tempuri cându puterea guvernulu se aflá in prestigiulu seu. Si eu pre tempulu administratúrei nu amu avutu sa me luptu cu greutãti. (Sgomotu si intrerumpere in drépt'a). Eu vorbescu cu anim'a, d-vóstre (aretandu spre drépt'a) cu ficatulu (oho, oho! in drépt'a. Bine! in stãng'a). E de lipsa, cá actiunea guvernulu sa se corroboreze cu actiunea morale a poporulu. Puterea materiale nu póte reusi in Sicili'a si mesurile exceptiunale si arbitrare au provocatu pre insula stãrile ce le regretãmu adi. Oratorulu defatigandu-se nu mai póte continuá si siedinti'a se amana. In 11 s'au ce-

titu cele 40 de regulamente de di substernute. In desbatere asupr'a acestoru regulamente vine unulu dintre propunetori Tajani (din stãng'a) si vorbesce de maffia din Sicili'a. Elu dice:

„Bogatele corporatiuni spirituali au datu la acei pierdevara o supa si cându au gatatu aceste corporatiuni s'au prefacutu acei pierdeveri in maffiosi. In Sicili'a erá o bula papale, prin care se autorizase cele mai stranie transactiuni intre spirituali si vinovati, absolvindu-se acést'a pre lãnga solvirea unei anumite párti de sum'a rapita. In bul'a acést'a erá vorb'a de o multime de crime si fia-care crima si avea pretiulu seu. Déca ucisulu erá preotu pretiulu se urcá susu, unu episcopu avea celu mai mare pretiu. Bul'a acést'a se numea „la Bolla di composizione“ si ea nu mai are „Exequatur“-ulu regescu. In Sicili'a tóte crimele pórtá tipulu „bulei di composizione.“ Partisanulu maffiei negociatoretse, bul'a e numita „di composizione“ si transactiunile maffiosiloru „componende“. Chiaru si numele e imprumutatu dela bulla.

O telegrama de alalta-ieri din Rom'a anuncia ca preste proiectulu legeri de securitate a trecutú camer'a deputatiloru la ordinea dilei.

Foile din Serbi'a constatéza ca ide'a natiunale a castigatu fórté multu prin caletori'a principelui Milanu. Press'a din alte párti vede in manifestatiunile serbiloru primulu actu alu dramei, prin care are sa „unésca pre toti serbii“. Altele mai facu observarea ca miscarea spiritelor in Serbi'a n'aru fi indreptata atãt'a contr'a inimiculu seculariu, contra Turciei, ci mai multu contra Austriei, carea prin caletori'a din urma in Dalmati'a amenintia castelele aeriane ale slaviloru de sudu.

Despre dóue tronuri in dóue unghiuri ale Europei de média-di spunu diurnalele ca se clatina. Unulu este in unghiulu apusénu, in Madridu si altulu in unghiulu resariténu in Aten'a.

Cestiunea artileriei in Austro-Ungari'a iérasu a venitu la o insemnatare si este ventilata de press'a tuturoru coloriloru politice din monarchi'a intréga. Scirile mai nóue ne spunu ca

ECGISIÓRA.

× Studii essegetice.*

Introducere.

(Urmare)

d) Vieti'a, cuventãrile, suferintiele lui Iisusu, suntu conditiunute de planulu ddieescu alu mantuirei. De aci nu numai aceea ce e comunu mai multu séu mai putienu celoru-alalti evangelisti, ca adeca profetiile testam. vechiu se anuncia cá implinite (1, 46 2, 17. 5, 39. 46. 12, 14. 15. 38. 13, 18. 17, 12. 19, 24 36), ci intréga vieti'a lui Iis. este acompianata de o putere ddieésca, carea nu se refera numai la mórtea si invierea lui (3, 14. s. a. 20, 9 s. a.) ci la decursulu vietiei seletre (3, 30. 10, 16) chiaru interne (5, 20, 10. 38), la activitatea lui parte in generalu (9, 4.) parte in specialu (2, 4. 7, 8. 11, 4.) probabiliu chiaru si la rezultatele, ce le-a ajunsu Iisusu (1, 41 seq. 6, 37. 44. 17, 6). De acéstea Iis. e deplinu consciu (5, 30. 8, 16. 17, 7 seq. s. a.) de acea elu si predice de tempuriu finitulu pamentescu, intãiu publice (2, 19) apoi privatu (in convorbirea cu Nicod. 3, 14). De aci se esplica ca jidovii fura impedecati prin putere mai inalta a prinde mai nainte de tempu pre Iis. (7, 30, 8, 20 s. a.) ca minunile, cari la cei-lalti evangelisti se aréta mai multu provocate de impregiurãri, se espunu in parte cá intentionate de densulu (5, 6. seq. 6, 5 seq. 9, 6. 11, 4. 7 seqq.), de aci portarea lui Iis. fatia cu Iud'a Iscar.

a cãru tradare o sciù de tempuriu (6, 64. 70 seq. 13, 11. 18, 26 seq.)

e) Precum in descrierea faptelor si invetiaturiloru a vietiei lui Iis. evangelistulu stá pre unu nivou mai inaltu cá sinopticii: asiá si in descrierea lui Iis. cá fiu alu lui Ddieu idealulu lui este cuventulu ó lógos cá Ddieu (1, 1). personificatu in Iis. cá fiu alu lui Ddieu si Ddieu (1, 1. 14), carele si in carele este vietia, cá lumina si adeveru (1, 4. 14. 8, 12. 32. 9, 5. 11, 26 s. a. 12, 35 s. s.). Acést'a (vieti'a) amesuratu scopulu (20, 31) este simburele contemplatiuniloru lui Ioanu despre Iisusu. Intr'ens'a este inaltiatu individualitatea personale a lui Iis. la o putere ddieésca universale si eterna, intr'ens'a se concentréza inaltinea metafisica, relatiunea fatia cu Ddieu tatalu (5, 26 s. a.) cu adeverulu istoricu si insemnatarea practica a lui Iis. si prin trens'a si-au capetatu chiaritatea loru stadiile despartite dinainte, de pre tempulu si de dupa vietia istorica a lui Iis. Idealulu evangelistulu „cuventulu“ descriu in cap. 1, si capeta form'a starea sea conceputi seu reale prin circumscrierea ideei „vieti'a“ carea se pare a fi conceputa in contemplatiunea lui Ioanu de odata cu „cuventulu.“ Partea metafisica se constata prin (1, 4.) si determinatiunea raportulu fatia cu Ddieu (3. 26 s. a.) Istoricu cuprinde in sine ide'a „vietia“: armoni'a ddieiei si omeniei lui Iis. in tr'ensulu (14, 20.) si prin urmare medilocirea reale a „si cuventulu trupu s'a facutu“ (1, 14 compar. cu 1 Ioan. 1, 2.), ea s'a are-

tatu in Iis. (1 Ioanu 1, 2.), luminéza lumea (1, 5. 9. 8, 12. 9, 5. 12, 35 s. a.) inaltia personalitatea lui Iis. preste necesitatea creaturiloru (10, 18.), se aréta cá putere vificatória in minunile lui (11, 25. 43), determina in putere creatória pusetiunea lui Iis. fatia cu legea (5, 17) ea este vietia eterna, carea invinge mórtea intrensulu prin sine (vietia) (14, 19. 16, 16 s. a.)

Insemnatarea practica a „vietiei“ este uniculu scopu alu lui Iis. „mantuirea universale“, in carele se impreuna tóte celelalte (3, 15 seq. 36. 4, 14. 36. 5, 24 seq. 29. 29. seq. 6, 33, 40. 47, 51. 53 seq. 57 seq. 10, 28. 11, 25. 12, 25. 14, 19. 17, 2.).

Ea (vieti'a) carea in eternu este un'a si aceeasi, siesi asemenea, carea odata inceputa, nu incetéza nici cându, si in continuu produce vietia nóua, garantéza unitatea periódeloru vietiei lui Iis. (dinainte de nascere din Mari'a, de pre tempulu vietuirei lui intre noi si de dupa suirea lui la ceriu) si prin acést'a continuitatea consciintei si ascurãrei in adeverulu despre eternitatea lui Iis.

f) Memorabile este raportulu intre istori'a si didactic'a lui Iisusu. Nu e destulu ca invetiatur'a lui Iis. nu e deosebita de invetiatur'a despre densulu: ci Iis. cá subjectulu istoriei evangelice este totu odata si obiectulu unei meditatiuni ideale, carea 'lu pune cá principiulu unei vietii nóue. Istori'a si doctrin'a lui Iis. nu se desfasiura deosebite un'a de alt'a, ci un'a cu, in alatura cu ceea-lalta formandu o tiese-

tura nedespartivera. Evangelistulu nu ne presenta nici numai istori'a, si nici numai invetiaturele lui Iis. ci identitatea cea adeverata a istoriei si invetiaturiloru lui. Ecuilibrulu acestoru dóue elemente, conturbatu in esterioru prin cuprinsulu celu mare alu espunerei didactice, in interioru este complanatu prin necesitatea integritória a relatiuniloru cátra fapte, nu numai pentru ca de acést'a este legata tóta espunerea, ci pentru ca desvoltarea didactica a lui Iis. este totu-déun'a si o parte a desvoltãrei vietiei lui, carea-i premerge, si discursurile didactice chiaru asiá suntu conditionate de istoria, precum acést'a purcede, iésa din tr'ensele (comp. 4, 7. cu vs. 10—15 seq. 5, 1—16 cu vs. 17 seq. 6, 1—13 cu vs. 22 seq. 7, 27. cu vs. 28 seq. 9, 1 seq. cu vs. 39 seq. cu vs. 25 s. a.)

Istori'a luata de sine, in parte cá integritória a sinoptiloru, este descrisa cu mare acuratetia tradandu o cunoscentia esacta a impregiurãrilor, tempulu tienuturiloru geografice, locuriloru senguratece, in cari s'au intemplatu si a persónelor, marture evenimentelor. Esactitatea in chronologia, carea pretotindenea acompianéza istorisirea fara óre-care intentiune, ci incopciate de evenimentu (compar. esplicãrile singur. la 1, 29. 35, 39, 43. 2, 1. 13. 4, 6. 40. 43. 5, 1. 6, 4. 22. 7, 2. 14. 9, 22. 11, 6. 55. 12, 1. 12. 13, 1. 18, 27 seq. 19. 14. 20, 1.) marcarea diferiteloru relatiuni locali, si a persónelor ce jóca óre-care rolu in dram'a evangheliei (1, 28.

la prob'a ce s'a facutu cu tunurile de otielu-bronzu (sistem'a lui Uchatius, acum generalu-majoru) au raportatu multiemirea cea mai mare a comisiei speciale si asiá se astépta ca fabricarea de tunuri, dupa sistem'a acést'a, se va pune cátu mai in graba in lucrare.

O fóia berlinese publica o corespundentia din Vien'a, cu carea nu voiesce altu ce-va decátu sa altereze relatiunile intre monarchi'a nóstra si Germani'a. „Cor.“ dice ca tunurile aceste la intrevinerea partidei ultramontane, se voru versá in Franci'a si numai montarea loru se va face in Austro-Ungari'a.

Revist'a diaristica.

In numerulu 35 „Albin'a“ revine din nou asupr'a tientei românilor din Transilvani'a si dupa ce face acestor'a imputare ca n'au purtatu destula grige pentru divulgarea si motivarea procederei loru in presa straina mai departe dupa ce amintesce ca „Reform“ din Vien'a si „Zastava“ au lamurit incátu-va cestiunea pasivitatiei, reproduce dupa „Zastava“ urmatóarele pasagie, pre cari le reproducem si noi in sirulu celorlalte reproductiuni de felulu acest'a. Eata dara ce dice „Zastava“:

„Români, dupa nrulu loru statisticu — celu mai mare poporu intre natiunalitátile din Ungari'a, pâna acum fórté slabu a aretatú semne de viétia natiunale de sine, si mai vertosu — fatia cu cele-lalte poróra conlocuitorie, pre cându aru trebú, si unde e noroculu sa fia asiá, cá români sa stee in fruntea luptelor natiunale din tíera; ei inse nu numai ca nu conducú lupt'a, ba o impedece prin ómeni ca — Boncescii, Besianescii loru si altií asemeni!“

„Români — spre norocirea loru, nu suntu atátu de resfirati cá si noi serbii, ei ei pretotindenea traiescu in numeru mai compactu; cáci Ardélulu e — asiá dicendu, intregu romanescu, Banatulu aprópe totu asiá, iéra pre lángá acést'a au destule comitate, in cari suntu in majoritate, si — cu tóte, ei tacu, nu misca, incátu si aceste impregiurári concernenti facu pre domni magiari inca mai turbati! Cáci déca noi toti amu fi mai cu barbatia, si toti

44. 2, 1. 12. 3, 23. 4, 5. 5, 2. 6, 1. 8. 1. 10, 32. 12, 21. 19, 13 s. a.) mai departe desemnarea acurata a deosebitelor caractere, pre cari evangelist. le espune neintentiunatu (compar. 3, 1.—21, 13, 6. seq. 18, 28—19, 16. 11, 20 seq. 12, 1 seq.) suntu dovedi a cunoscentiei esacte de lucru. Modulu cum evangelistulu in singuratece locuri da se intieléga (lectorulu) ca elu espune numai aceea ce a fostu neaperatu de lipsa (3, 21. 12, 20 seq.) vorbesce pentru o claritate istorica a evangeliiei, precum numerulu celu mare de momente singuratece a impregiurárilor si scenelor (compar. 1, 35. seq. 4, 6. seq. 5, 10. seq. 11, 17 seq. 13. 21.—30. cap. 18 seq.) pentru o cunoscentia deplina.

g) Cu alegerea momentelor celor mai espressive, precum le cere scopulu, se impreuna in espunerea Evangelistului totu odata unu interesu istoricu, cu arangiarea dupa ordinea chronologica, acél'a alu desvoltárei interne (compar. a. b.), cu espunerea invetiaturilor si faptelor lui Iis. desvoltarea cea analoga a credintiei si necredintiei, cari amendóne intarescu, adevarescu marirea lui; cu desfasurarea istoriei espunerea didactica; cu insemnatarea istorica — cea principiale, si cu bogati'a de momente singuratece, unu conspectu generalu alu lui Iisusu. — Acestea cu acelu scopu, cá sa arete pre Iis. cá Fíiu alu lui Ddiu, spre credintia si viétia (20, 31.)

h) Cá o radia din sórele ddierei

din tóte pártile li-amu face asemenea opositiune, — amu vrea noi sa vedem atunci pre Tisza si pre ai sei, ca — ce limba aru vorbi cu natiunalitátile! Ací este gresiel'a cea mai mare, dara — nu este a nóstra.“

Romani'a.

Marele colegiu electoralu pentru alegerea Metropolitulu primatu.

Sub presiedinti'a I. P. S. S. Metropolitulu Moldaviei si Sucevei, siedinti'a se deschide la 12 1/2 óre in sal'a adunárei deputatiloru.

Se face apelulu nominalu alu membriloru santulu sinodu, senatulu si camerei.

Se constata santulu sinodu in complexu, afara de S. S. parintele Chesarie care n'a pututu veni din caus'a betranetiloru. Senatori presenti 46. Deputati presenti 92.

Presidentulu face cunoscutu ca conformu decretulu domnescu, colegiulu electoralu e convocatu spre a alege pre Metropolitulu primatu, si declara colegiulu deschisu.

Siedinti'a se suspinde pre câte-va minute.

Redeschidendu-se se procede la votu prin apelu nominalu, incependu mai întâiu cu membrii santulu sinodu apoi ai senatulu si camerei.

Despuindu-se scrutinulu se constata.

Votanti 192. Au intrunitu:

I. P. S. S. Metropolitulu Calinicu Miclescu 106 voturi.

I. S. S. episcopulu de Argesiu, Iosefu Nanescu 84 voturi.

P. S. S. Atanasiu de Rimnicu, 1 votu.

Bilete albe 1.

(Aplause prelugite, strigate interminabile de urá!... sa traiesca P. S. S. Calinicu. Aclamatiunile duréza mai multe minute, astu-feliu ca dnii scrutatori suntu siliti intr'unu rendu a-si intrerupe lucrarea.)

Dupa aceste, inaltu P. SS. Metropolitulu Calinicu ia cuventulu si pronuncia urmatoriulu discursu:

„Présanti episcopi, domni senatori, domni deputati:

„Votulu ce a-ti binevoitu a dá astadi in favórea mea suntu departe a-lu considerá cá satisfacerea unei dorintie personale. Cá metropolitu alu

se trage prin intréga Evangeli'a lui Ioanu doctrin'a despre iubire (caritate, dragoste). Avendu si sorgintea in Ddiu, este timbrulu celoru ce-i urmeza preceptele. Iubirea este caus'a venirei lui Iis. in lume (3, 16.), ea este legamentulu intre Iis. si Ddiu Tatalu (10, 17.), ea este timbrulu, semnulu dupa care se cunoscu adevératii urmatori ai mandatelor si petrundietori ai intentiuniloru divine (8, 42.) ea este cea din urma, cea mai inalta porunca data de Iis. invetiaceiloru sei (13, 34. 15, 12 s. a.), ea este conditiunea executárei celoru-lalte porunci (14, 15.), ea semnulu, dupa care se cunoscu adevératii urmasi ai lui, adevératii crestini (13, 35); iubirea este tóta viétia lui, din tr'ens'a-i purcedu tóte faptele, ea este carea lu duce de buna voia la mórté (15, 13). Intru acést'a consuna Ioanu evang. cu apost. Paulu.

i) Nici o evangeliia nu e asiá dramaticu scrisa cá evang. lui Ioanu; nici un'a nu depinge dram'a cea mare a vietiei lui Iis. asiá viu cá acést'a. In tr'ens'a vedem asiá de chiaru cum se incurca nodulu celu cumplitu, si cum se desface de puternicu. Elu se desface numai pentru aceea, pentru ca chiaru la inceputu inceptu a se incalcá firele (1, 19 seq.) In acestu inceputu este pregatitu si finitulu.

La sinoptici form'a vorbirei lui Iisusu este mai multu parabolica, la Ioanu, amesuratu planulu dramaticu alu evangeliiei intregi, mai multu cu unu caracteru dramaticu: dialogulu pre-

Moldaviei, supunendu-me suveranitatiei natiunale, care me chiama la metropoli'a Ungro-Vlachiei, vedu in totulu d-vóstre o nóua confirmatiune a unitátiei statulu românú.

„Sperandu a me bucurá si in Romani'a de dincóce de Milcovu de aceleasi simpatii, de care m'amu bucuratu in Romani'a de dincolo, ve esprimu viu'a mea multamire pentru acestu actu si ve declaru solemnulu ca nu voiu uitá nici odata datori'a mea de românú si chiamarea de Archipastoriu.

„Traiesca M. S. Domnulu,

„Traiesca M. S. Dómn'a,

„Traiesca Romani'a!“

„Press'a.“

Testamentulu

repausatulu intru fericire Metropolitulu primatu Nifonu:

Actu testamentariu pentru fundarea unui seminariu centrale in capital'a Bucuresci, cu titlulu Seminariulu „Nifonu Metropolitulu.“ (F i n e.)

Art. VI. Fia-care dintre acesti epitropi se va bucurá de unu onorariu de lei 250, doue sute cincideci pre luna, care se va putea spori cu tempulu treptelnicescu, prin aprobarea si gasirea cu cale ierasi a fratelui in Christosu Metropolitu alu scaunulu metropoliei din Bucuresci, atunci cându lucrurile se voru inmultí si cându veniturile voru permite, si se va formá o reserva indestulatórie, dupa acoperirea celoru-lalte cheltueli neaperate.

Art. VII. Tóte procentele si veniturile capitalulu si fonduriloru indicate la art. II si III de mai susu, suntu calculate pentru salariulu profesoriloru, pentru intretinerea, acum la inceputu, a unui numeru de 40, patru-dieci elevi interni, pentru materialulu si servitori, iluminatu, incaldu, cancelaria, biblioteca, onorariulu epitropiloru si cheltueli neprevédute.

Art. VIII. Banc'a nu va puté liberá procentele capitalulu depusu la dens'a, de cátu dupa o cerere formale a epitropiei, spriginita de autoritatea consulara a consululu Rusiei din Bucuresci.

Art. IX. Epitropi'a, primindu aceste procente, va osebí pre totu anulu o a patr'a parte din ele, pre care o va capitalisá totu in aceiasi banca, spre crescerea succesiva a fondulu.

Art. X. Arendarea mosiei si a

domnesce ací, fia in convorbire cu ai sei, fia in dispute cu judeii. Aceea este o forma de vorbire mai populara, acést'a mai inalta.

Dram'a acést'a este predomnita cá de unu sóre de cuventulu celu mare si puternicu: „eu sum“ (εγώ ειμί). Precum in testam. v. domnesce cuventulu, „eu sum“ (Iehov'a fatia cu Israilu Esire 3, 14. Isai'a 43, 13. s. a.) asiá in evangeli'a acést'a. Acolo vorbesce Iehov'a prin profeti, ací Iis. directe, nemedilocitu la urechile lui Israilu. Pusetiunea lui Iehov'a din test. vechiu, este schimbata ací prin pusetiunea lui Iis. — fatia cu poporulu celu alesu. — „De nu veti crede ca eu sum: veti muri in peccatele vóstre“ (8, 24.) In acestu eu mare si consciu este concentratu totulu: in elu e viétia, lumin'a, nutrementulu omenimei, elu este Christosulu: este contienutulu revelatiunei, sperantie si scripturei test. vechiu (5, 39. 8, 37 s. a.) elu e mantuirea lumei, calea si adevérulu s. a. scurtu: elu este unulu si totulu a si o.

Si — dupa spiritulu vechiulu test. de a cugetá scria si ordiná materialulu dupa rythme — precum evangeli'a lui Luc'a e predomnita de Nr. 7. asiá evangeli'a acést'a de numerulu 3) de trei ori in Galile'a, 6 dile a pasciloru, in trei limbi inscriptiunea de pe cruce, trei femei lángá cruce, 3 aretári dupa inviere. Nu numai aceste, dara chiaru si cele trei constructiuni din incepu-evang. documentéza acést'a.

(Va urmá.)

hanului, se va face de epitropia prin licitatie orale pre terminu de cincí ani pentru mosie si trei pentru pravaliele hanului.

Art. XI. Ori cându padurea dupa acésta proprietate va veni in vresta de a se dá in taere, se va arendá totu de cátra epitropie ierasi prin licitatie orale, si cu pretiulu ce se va luá pre dens'a si cu prisosulu ce va remânea pre fia-care anu, se voru cumperá fonduri imobiliari cu unu pretiu potrivit si in conditiuni avantagióse.

Déca vre-un'a din rudele mele aru voi sa ia in arenda mosi'a séu padurea cu pretiulu ce va resultá la cea din urma strigare, i se va dá acesteia avendu preferintia inaintea ori cárui'a, sub garantiile cerute. Totu cu acestu modu se va urmá si celelaltg imobili ce s'aru mai cumperá.

Art. XII. Prisosulu ce va remânea pre fia-care anu din venitu, preste cheltuelile intretinerii Seminariulu, se va capitalisá de epitropia, cumperându ori bonuri garantate de statu, séu se va dá cu dobenda sigura, dupa cum va socoti mai bine si avantajosu, si cându sumele ce se voru aduná voru fi destulu de suficiente, atunci sa se cumperé vr'unu imobile pre numele Seminariulu.

Art. XIII. Din aceste venituri se va estrage de epitropia pre fia-care anu o suma de lei 1,190 o mie o sutá noue-dieci, spre a mi se face pomenirile sufletesci in toti anii la díu'a seversirei mele din viatia, cu parastasu, archiereu si milostenii la seraci, dupa vechiulu si stramosiesculu obicei.

Art. XIV. Epitropi'a va ingrigi la tempu a face reparatiile trebuincióse la tóte ecareturile din capitala si afara, cum si la biseric'a dupa mosia Letc'a, tienendu-le totu in buna stare a nu se ruiná; va ingrigi cá biseric'a sa aiba totu-déun'a preotii trebuinciosi si tóte cele necesari pentru seversirea servitiulu divin.

Art. XV. Epitropi'a va avea o cancelarie cu personalulu strictu necesariu trebuincieloru de administratiune, compusu dintre mireni, déca dintre elevii Seminariulu séu cela-laltu personalu didacticu nu s'aru putea utilisá spre economi'a fonduriloru.

Art. XVI. Epitropi'a va dá anualmente la espirarea fia-cáru anu compturi regulate de gestiunea loru, cátra fratele in Christosu Metropolitu alu scaunulu Metropoliei din Bucuresci; va intocmi bugetulu venituriloru si cheltueliloru anuale si le va supune la aprobarea sea.

Art. XVII. Epitropi'a, luându avissulu fratelui Metropolitulu susu disu, va primí dupa midilócele institutulu, numerulu de interni, dupa regulele stabilite in regulamentu. Cu acelasi modu, déca midilócele voru permite, se voru tramite anuale unulu séu mai multi seminaristi dintre cei ce au trecut cu distinctiune celu din urma anu, spre a-si complectá si perfectoná cadrulu cunoscentieloru religióse, in vre-un'a din facultátile teologice din Athen'a séu Rusi'a si a deveni astfelii scriitorii bisericeii si aoperatorii drepturiloru poporulu românú.

Art. XVIII. Cându din reservele, ce s'aru aduná din venituri preste cheltuelile necesarie, s'aru formá unu capitalu indestulatóriu pentru recladirea hanului de pre podulu mogosióei, suburbea dómnei, atunci epitropi'a va pune imediatu recladirea lui dupa cum va socoti mai bine; iéra la casu contrariu, cându cladirea aru deveni in ruina, séu din ori-ce alte impregiurári neprevédute nu s'aru mai putea nici reconstruí, nici permite pre loculu remasu vre o noua constructiune, atunci epitropi'a, consultându se cu fratele in Christosu Metropolitulu alu scaunulu din Bucuresci, va luá cuvenitele dispositiuni, spre a nu se imputená nici veniturile asiedimentulu, nici a se schimbá natur'a imobiliare a fondulu.

Art. XX. Epitropia este propiata cu deseyersire a face schimbu vre-un'a din proprietatile ce lasu, cu alta proprietate, fia ori catu de mare valorea proprietatii ce s'aru oferi in schimbu, ci se voru pastra totu-deun'a intregi si neatinsse aceste proprietati, catu si acelea ce s'aru mai luá dupa vremi.

Art. XX. Unu stabilimentu tipograficu, dependinte de Seminaru, pentru tiparirea cartiloru bisericesci, atatu de trebuinciosu astadi, se va infintia in celu mai scurtu tempu si din cele dintaiu fonduri ce aru prisosi.

NB. Dintre obiectele mele prevediute si specificate anume intr'unu inventariu, subscrisu de mine, bibliotec'a compusa din 414 volumeni legate, 176 nelegate precum si mobilierulu salonulu caseloru mele de locuintia din curtea metropoliei si ale cabinetulu meu de lucru, le destinu servitiulu localulu Seminarulu, precum epitropii voru chibzuí mai bine ale instalá. Tote cele-lalte mobile din diferitele camere ce amu avutu in servitiu, precum si ori-ce alte lucruri, efecte si valori, mobile aflate prin pregiuru, se voru luá de epitropia spre a se intrebuintia conformu scopulu ce-mi cunoscu, ori pentru infrumetsierea localulu Seminarulu meu, ori pentru sporirea fondulu, dupa cum voru judeca mai bine.

Art. XXI. Eugolpionulu meu, lucratu in aur, in midilocu cu sant'a treime pre o placa de smaltu si impregiuru cu 13 petri mari, o suta siepte-dieci si optu mijlocii si o suta patru-dieci si un'a, 141 marunte, tote de brilliantu, cu lantiu de aur, si crucea totu de aur cu restignirea de smaltu, impregiuru cu 5, cinci petri mari, doue-dieci si patru midilocii si o suta patru-dieci si patru marunte, tote de diamantu cu lantiu de aur, precum si archiereticau'a mea, dupa cum se vede specificata intr'unu inventariu subscrisu de mine, le lasu si le destinu bisericeii catedrale a sf. Metropolii din Bucuresci, spre a fi purtate de succesorii frati ai mei in Christosu Metropoliti ai scaunulu, caror'a le adreseuiu fratiésca rugaciune cá pentru iubirea nóstra in domnulu si spre aducere aminte, sa binevoiesca, inlesnindu-se, a ceti odata pre anu molif'a la pomenirea ce mi se va face.

Art. XXII. Acestu asiedimentu, fiindu cu totulu bisericescu, nu admite alta administratiune de catu cea prevediuta mai susu, nici altu con-

trolu, de catu alu fratelui Metropolitu alu scaunulu metropoliei din Bucuresci, instituitu cá unu eforu surveghiatoru intru acést'a.

Art. XXIII. Acestu actu testamentariu se va face in mai multe esemplare, dintre cari, unulu se va pastra in Metropolia nóstra din Bucuresci, altulu in Metropolia din Iasi, cate unulu de se va putea, la fia-care din episcopiele tieriei, unu altulu in fine la cancelari'a bancei unde este depusu capitalulu numerariu alu fondatiunei, totu de odata se va publicá si prin „Monitorele oficiale.“

Facutu in Bucuresci in anulu 1874, lun'a Decembre 9, si s'a subscrisu de mine insumi, investindulu si cu propriulu meu sigilu metropolitanu.

(L. S.) (Semnatu) Nifonu Metropolitu.

Varietati.

* Escel. Sea dlu ministru pentru aparama tieriei B. S z e n d e sosi pre neasteptate Dumineca cu trenulu de dimineti'a aici. Indata dupa terminarea servitiulu ddiescu, cercetá pre Escel. Sea Presantitulu Archieppu si Metropolitu Mironu Romanu, carele i intorse visita la „Hôtel Neurihrer“. In aceiasi di cu trenulu de ser'a Escel. Sea dlu ministru reinturna la Budapest'a.

* (Necrologu) George Dogariu parochu in Teliu, in etate de 70 ani, — dupa ce si pascu turm'a incredintata intr'unu siru de 44 ani, in urm'a unui morbu indelungatu, impartasitu cu santele taine, si-a datu sufletulu in man'a creatorelui in 29 Maiu st. v. — Biserica si poporulu au perdutu pre unu preotu din cei mai zelosi si mai devotati binelui bisericeii nóstre. Lu — deplangu fiii sei:

Eusebiu Dogariu, fostu notariu comunale; Dometiu Dogariu, invetatoriu la scol'a normala din Satulungu; Victoru Dogariu, inspectoru scolariu in Romania; — ficele si nororile sele precum si nenumeratele-i rudeni, amici si cunoscuti cu intregu poporulu. Fiei tierin'a usiora si memori'a binecuvantata! —

* Maialu. Luni a dou'a di de Rosalie'a fostu maialulu eleviloru dela scolele romane din suburbiile cetatiei si din Turnisioru.

* Maialu. Dumineca va fi maialulu sodahloru romani din Sabiiu,

in Dumbrava Sabiiului, deca va fi tempulu favoritoriu.

* Masini de aburu. In tota lumea suntu aprópe 150,000 de masini cu aburu statatóre si 50,000 locomobile; cele dintaiu au o putere ce echivaléza cu aprópe trei milioe si jumetate de cai, si cele de alu doilea cu mai multu de diece milioe de cai.

Adaugandu cátra aceste si puterea masineloru marine, se gasesce cifra de 14,400,000 cai.

Staturile unite suntu cele mai bogate in masini cu aburu.

* O loteria americana. — Totu escentrice statele unite! O domnisióra betrana miss Ermini'a Mackenzie, s'a pusu acolo la loteria acum cate-va luni, si a castigat'o unu parisianu, d. Carmade. Nenorocitulu primise biletulu dela unu amicu alu seu fara a sci ce este la lotu, biletulu fiindu in englescesce.

Nr. prot. 102/1875.

Concursu,

Pentru ocuparea statiunei de alu doilea parochu in comun'a Topárcea, scaunulu Mercurei, se deschide concursu pana la 30 Iuniu a. c. st. v. —

Doritorii de a ocupa acésta statiune de a 3-a clasa sa binevoiesca a-si adresá cererile dloru, — instruite conformu statutulu organicu si concluseloru sinodulu archidiecesanu din an. 1873, subsemnatulu oficiu ppresbiteralu pana la terminulu indicatu.

Dotatiunea acestei statiuni e:

I. Folosirea a 11 jug. 297° pamentu parte aratoriu parte fenatiu.

II. Accidentiile stolari regulate dupa 205 familii; — cari tote computate dau o suma de preste 400 fl. v. a. Merceura in 29 Maiu 1875.

In contielegere cu comitetulu parochialu concerninte.

Oficiulu ppresbiteralu gr. or. alu Mercurei.

I. D r o c u ,
adm. prot.

(1—3)

Neincungiuratu de lipsa la economi'a de vite

Pravuri de Transilvani'a pentru cai si vite cornute.

Pregatite din celea mai aprobate medilóce de casa, corespundietérie relatiuniloru nóstre economice si pusetiunei tieriei nóstre, cari atatu cá medilocu de cura, cátu

si cá medilocu preservativu nu aru trebui sa lipsésca la nici unu economu adevératu.

Pentru cai:

Contr'a ciumei, sioreceloru si altoru bóle periculóse, precum: caturhoe'a organeloru de respiratiune, catarhoe'a de stomachu, nemistuire, colica, tusa, marasma (Abmagerung) preste totu, contr'a celoru mai dietorie bóle; mai departe servescu pravurile acesteia la calu spre crescerea frumoasa si-lu sustienu sanetosu si infocatu.

Pentru vite cornute:

Contr'a deosebiteloru aprinderi si alte bóle, precum: flatu lentia si colica, mai departe la vaci, deca dau lapte putienu si slabu, contr'a marasmei (Abmagerung), contr'a apetitulu perdutu si cu deosebire la vitele de ingrasiatu.

1 Pac. à $\frac{1}{4}$ Cilo 30 cr. v. a.

1 Pac. à $\frac{1}{2}$ Cilo 60 cr. v. a.

Pravuri de Transilvani'a pentru oi.

Unu obiectu neaparatu de lipsa in economi'a rationale de oi, preparatu din cele mai aprobate si practice medilóce de casa, celu mai bunu medilocu de cura si preservativu contr'a bóleloru epidemice, cari domnescu mai adeseori, precum: Genuriu vermele de plamana (Lungenwurm), calbéza, clorose'a (Anaemie Bleichsucht), tusa: diarhoea, bubatu (versatu) mai departe res. titue apetitulu perdutu si vindeca tote bólele de stomachu si a organeloru din launtru s. a. m.

1 Pac. à $\frac{1}{4}$ Cilo 30 cr. v. a.

1 Pac. à $\frac{1}{2}$ Cilo 60 cr. v. a.

Pravuri de Transilvani'a pentru rimatori.

Celu mai aprobatu medilocu de cura pentru rimatori. Curéza diarhoe'a, colica, branc'a, precum si feliuritele aprinderi. — E de mare folosu si pentru rimatorii de ingrasiatu fiindu ca face apetitu si totu-odata si ingrasiu.

1 Pac. à $\frac{1}{4}$ Cilo 30 cr. v. a.

1 Pac. à $\frac{1}{2}$ Cilo 60 cr. v. a.

Depositulu principalu de espeditiune la ALBERTU VACHSMANN, apotecariu in Borgo-Prundu. (Transilvani'a) mai departe in depositu: in Sidisióra la I. B. Misselbacher et fii, in Clusiu la Carolu Hutlesz, in Muresiu-Osiorheiu la Mat Bucher, si in Bistritia la G. M. Textorisu. (2—3)

Comunicatiunea pre cáile ferate ungresci.

Calea fer. i. r. priv. a statului.

Trenuri accelerate Vien'a-Pest'a.

Vien'a, pléca	3.15 a. m.	Dupa m. la 11.— sér'a
Pest'a, sosesco	10.03 " "	6.35 dem.

Pest'a-Vien'a.

Pest'a, pléca	7.50 dem.	2.25 d. m.
Vien'a sosesco	2.12 d. m.	9. 29 sér'a.

Trenuri accelerate sub statiunea vapóreloru accelerate.

Vien'a—Baziasiu. Baziasiu—Vien'a.

Luni si Vineri	Luni si Vineri.
Vien'a, pléca 3.15 n. m.	Baziasiu pléca 6.05 sér'a
Bpest'a " 10.30 sér'a	Temisióra " 10.07 "
Czegled " 12.02 dem.	Szegedin " 1.41 dem.
Szegedinu " 2.47 "	Czegled " 4.33 "
Temisióra " 5.19 "	Bpest'a " 7.50 "
Baziasiu, sosesc. 8.46 "	Vien'a sosesco 2.12 d. m.

Trenuri de persóne Vien'a—Baziasiu.

Vien'a	pléc.	8.45 dem.	8.20 sér'a.
Pojonu	"	11.13 "	11.08 "
Érsek-Ujvár	"	2.21 "	2.14 "
Pest'a	sosesco	5.56 "	6.05 "
Pest'a	pléca	6.57 sér'a	7.05 "
Czegled	"	9.33 "	9.35 "
Szegedinu	"	1.31 nóptea	1.41 "
Temisióra	"	9.15 "	5.30 "
Baziasiu	sosesco	8.46 demin.	10.29 sér'a.

Baziasiu—Vien'a.

Baziasiu	pléca	6.05 sér'a	3.30 demin.
Temisióra	"	10.38 "	9.17 "
Szegedinu	"	1.57 nóptea	1.16 d. m.
Czegled	"	5.49 dem.	5.23 "
Pest'a	sosesco	8.12 "	7.49 "
Pest'a	pléca	9.15 "	9.25 sér'a
Érsek-Ujvár	"	1.21 d. m.	1.41 nóptea
Pojonu	"	4.23 "	4.20 dem.
Vien'a	sosesco	6.09 sér'a	6.03 "

Trenuri directe cal. fer. de Tis'a.

Pest'a—Czegled	Pest'a—Czegled.
Pest'a, pl. 6.28 sos. 7.30 d.	Czegled pl. 8.19 d. 6.40 s.
Czegled s. 8.33 "	Pest'a sos. 10.45 " 8.31 "

Trenuri mestecate.

Vien'a—Pojonu.	Pojonu—Vien'a.
Vien'a pléca 4.30 d. m.	Pojonu pléca 7.30
Pojonu sos. 7.02 sér'a	Vien'a sos. 9.06

Calea ferata de Tis'a.

Pest'a—Casiovi'a.

Pest'a pléca	7.30 dem.	6.16 sér'a
Czegled "	10.18 a. m.	9.18 "
Szolnok "	11.22 "	10.26 nóptea 6.16 dem.
P.-Ladány "	2.— d. m.	1.52 "
Debretienu "	3.51 "	3.30 dem. sos. 2.20 d. m.
Miskolcz "	11.51 sér'a	1.50 d. m. pl. 8.— dem.
Casiovi'a sos.	11.51 nóptea 6.— sér'a	11.43 a. m.

Casiovi'a—Pest'a.

Casiovi'a pléca	5.— dem.	9.20 a. m.	6.01 sér'a
Miscoltiu "	7.42 "	1.41 d. m. sos. 9.34 "	
Debretienu "	12.23 d. m.	10.12 nópt. pl. 3.25 d. m.	
P.-Ladány "	2.24 "	11.22 "	6.25 1
Solnocu "	4.54 "	4.40 dem. "	12.14 "
Czegled "	5.49 "	5.49 "	sos. 1.49 "
Pest'a sos.	8.31 sér'a	8.45 "	

Pest'a—Aradu—Temisióra.

Pest'a pléca	7.30 dem.	6.26 sér'a
Czegled "	10.18 a. m.	9.08 "
Solnocu "	11.12 "	10.15 "
Clab'a "	2.01 d. m.	2.55 dem. 4.16 d. m.
Aradu "	3.51 "	6.— " s. 7.33 sér'a
Temisióra sosesco	5.40 "	8.36 "

Temisióra—Aradu—Pest'a.

Temisióra pléca	10.37 a. m.	6.20 d. m.
Aradu "	12.36 d. m.	9.16 sér. 6.20 dem. r.
Clab'a "	2.10 "	11.42 nópt. 10.42 a. m.

Solnocu "	4.54 "	4.24 dem. 5.34 d. m.
Czegled "	5.39 "	5.59 "
Pest'a sosesco	8.31 sér'a	8.05 "

Pest'a—Oradea-mare.

Pest'a dléca	7.30 dem.	6.26 sér'a
P.-Ladány "	2.35 d. m.	2.10 nóptea
Oradea-mare sos.	4.47 "	5.21 demin.

Oradea-mare—Pest'a.

Oradea-mare pléca	11.22 a. m.	9.— sér'a
P.-Ladány "	1.23 d. m.	11.45 nóptea
Pest'a sosesco	8.31 sér'a	8.45 demin.

Calea ferata I. transilvana.

Aradu—Alb'a-Iuli'a.

Aradu pléca	4.16 d. m.	6.20 demineti'a
Semeria (Piski)	12.18 nóptea	2.06 d. m.
Alb'a-Iuli'a sosesco	2.55 "	4.01 "

Alb'a-Iuli'a—Aradu.

Alb'a-Iuli'a pléca	12.53 nóptea	10.— a. m.
Semeria "	3.48 "	12.48 d. m.
Aradu "	5.46 dem.	8.02 "

Semeria—Peirosieni. Petrosieni—Semeria.

Semeria pléca	2.55 d. m.	Petrosieni pl. 7.10 dem.
Petrosieni sos.	7.12 "	Semeria sos. 11.52 a. m.

Calea ferata Noad-Ostica.

Debretienu—M.-Sziget.

Debretienu pléca	4.12 d. m.	4.— nóptea
Satu-mare sosesco	9.33 sér'a	8.08 demin.
Királyháza "	12.31 nópt.	10.03 a. m.
M.-Sziget "	5.26 dm.	1.48 d. m.

M.-Sziget—Debretienu.

M.-Sziget pléca	8.34 sér'a	11.31 a. m.
Satu-mare sos.	5.45 dem.	4.33 d. m.
Debretienu "	11.50 a. m.	9.07 sér'a

Calea ferata ung. resaríténa.

Oradea-mare—Brasiovu.

Oradea-mare pl.	5.07 d. m.	6.18 dem.
Clusiu "	11.21 sér. s.	3.08 d. m. pl. 8.45 dem.
Cocérdea "	2.54 nóptea	" 1.31 d. m.
Tausiu "	4.26 "	" 4.30 "
Blasiu "	5.21 "	" 6.05 "
Mediasiu "	7.01 "	" 11.21 nópt.
Sighisióra "	8.26 "	" 6.10 de.
Brasiovu "	1.30 d. m.	

Brasiovu—Oradea-mare.

Brasiovu pléca	2.10 d. m.	7.30 sér'a
Sighisióra "	7.15 sér'a	8.03 "
Mediasiu "	8.38 "	5.23 dem.
Blasiu "	10.20 nóptea	7.54 "
Teusiu "	10.36 "	9.60 "
Cocérdea "	1.12 "	12.42 d. m.
Clusiu "	4.45 d. sis.	4.40 " pl. 12.30 d. m.
Oradea-mare sos.	10.55 a. m.	sos. 8.32 sér'a

Cocérdea—M.-Osiorheiu.

Cocérdea pl.	3.20 dem.	M.-Osiorheiu pl. 10.05 sér'a
M.-Osiorheiu sos.	5.45 "	Cocérdea sosesco 12.26 nópt.

Copsi'a—Sabiiu.

Copsi'a pléca	6.55 dem.	9.40 sér'a
Sabiiu sosesco	9.05 a. m.	11.40 nóptea

Sabiiu—Copsi'a (Kiskapus).

Sabiiu pléca	6.40 r. m.	3.40 demin.
Copsi'a sos.	7.50 sér'a	6.35 "

Alb'a-Iuli'a—Teusiu.

A.-Iuli'a pléca	10.10 sér'a	1.25 nóptea 8.— dem.
Teusiu sos.	10.50 "	8.49 " 8.49 "

Teusiu—Alb'a-Iuli'a.

Teusiu pléca	9.05 a. m.	4.10 d. m. 11.46 nóptea
A.-Iuli'a sos.	9.45 "	4.50 " 12.26 d. m.